

سقوط ۱۲درصدی ارزش سهام فیس‌بوک

■ **فارس:** سهام شرکت فیس‌بوک در دومین روز عرضه نزدیک به ۱۲درصد دیگر سقوط کرد و ارزش هر سهم آن به ۳۳/۷۶دلار رسید. براساس گزارش تک کرائنج، این سقوط سریع یک شکست اقتصادی برای فیس‌بوک محسوب می‌شود، زیرا این شرکت سهام خود را با قیمت پایه ۳۸ دلار عرضه کرده بود و حال تنها در عرض یک روز سهام این شرکت پنج دلار ارزان‌تر از قیمت اولیه به فروش می‌رسد. بسیاری از خریداران حرفه‌ای سهام و بورس‌بازان حرفه‌ای هم از خرید و فروش سهام فیس‌بوک و تلاش برای حفظ ارزش آن به طور مصنوعی دست برداشته‌اند که از جمله این افراد می‌توان به مورگان استنلی اشاره کرد. تحلیلگران معتقدند یکی از علل مهم سقوط قیمت سهام فیس‌بوک قیمت‌گذاری اولیه نامناسب آن است که بیشتر از ارزش واقعی سهام این شرکت بوده است. با این حساب ارزش اقتصادی فیس‌بوک در یک روز، از ۰۴ میلیارد دلار به کمتر از ۲۷/۲میلیارد دلار سقوط کرده است.

راه‌اندازی شبکه اجتماعی «سوشال»

■ **همکاران سیستم:** مایکروسافت شبکه اجتماعی‌ای با نام So.cl (سوشیال) راه‌اندازی کرده که به گفته مسوولان آن قصد ندارد با عرضه آن به رقابت با فیس‌بوک برخیزد. به گزارش وب‌سایت cnet، براساس جزئیاتی که اواخر سال گذشته در این‌باره منتشرشده، مایکروسافت این شبکه‌اجتماعی را فقط به دانش‌آموزان و دانشجویان اختصاص داده است تا از طریق آن بتوانند اطلاعات خود را با دیگر هم‌سن و سالان‌شان به اشتراک بگذارند. یکی از نمایندگان شرکت مایکروسافت در این زمینه گفته است: در حال حاضر هر درخواستی برای عضویت در این شبکه اجتماعی پذیرفته می‌شود. شبکه سوشیال در واقع یک طرح پژوهشی و تجربی است که بر آینده تجربیات اجتماعی و موضوع یادگیری و آموزش متمرکز شده است. کاربران می‌توانند از طریق حساب فیس‌بوک یا ویندوز خود وارد این بجهک شوند. گزینه «دش‌راک» در توار ابزار – boo market به کاربران شبکه سوشیال اجازه می‌دهد مطالب و اطلاعات مورد نظر خود را با دیگران به اشتراک بگذارند. شرکت مایکروسافت کار با این شبکه اجتماعی را «تجربه یک جست‌وجوی باز» نامیده است. گفتنی است شبکه اجتماعی سوشیال محصول آزمایشگاه FUSE مایکروسافت است.

تالیا، اپراتور فراموشی شده

■ **تلتا:** براساس آمار اعلام‌شده از سوی بیزینس مانیتر تالیا در سه‌ماهه ابتدایی سال ۸۳،۹۰هزار مشترک ریجسترس‌شده داشته که این رقم در سه‌ماه دوم سال با افزایش ۱۵هزار مشترک به ۸۲۸هزار نفر و در نیمه سوم سال با فروش هزار سیم‌کارت توانست این رقم را به ۸۲۹هزار سیم‌کارت برساند. در گزارش اعلام شده، این اپراتور توانسته تنها ۱۲درصد از سهم بازار شبکه تلفن همراه کشور را در شش‌ماهه اول سال و ۱۱درصد را در سه‌ماهه مانده به آخر سال ۹۰ تصاحب کند. این موسسه در بررسی انجام‌شده روی ضریب نفوذ تالیا اعلام کرده ضریب نفوذ این اپراتور در سه‌ماهه دوم سال با افزایش ۸۵/۸درصدی همراه بوده و در نیمه سوم سال به ۸۶/۸درصد رسیده است. همچنین حاکی است سهم بازار تالیا از کل مشترکان تلفن همراه کشور در سه‌ماهه ابتدای سال گذشته ۶/۶درصد بوده که رقم در سه‌ماهه دوم سال به ۷/۱درصد رسیده است. در عین حال در نیمه سوم سال تنها یک‌هزار مشترک بر این اپراتور گزارش شده که نشان می‌دهد این اپراتور در ۹ ماه ابتدای سال گذشته تنها ۲۹هزار مشترک را به جمع مشترکانش افزوده است.

فیلترینگ «توییتر» در پاکستان به علت «توهین به اسلام»

■ **سیتنا:** اگرچه دولت پاکستان، وب‌سایت توییتر را به علت توهین به اسلام فیلتر کرد، ولی این فیلترینگ تنها چند ساعت دوام یافت و این در حالی است که توییتر از حذف توییتهای توهین‌آمیز خودداری کرده است. به گزارش AFP، روز شنبه ۳۰ اردیبهشت، یکی از وزرای دولت پاکستان طی ارسال نمابری به توییتر نسبت به اقدام توهین‌آمیز این شبکه اینترنتی به اسلام هشدار داد و در پی عدم واکنش توییتر نسبت به این هشدار، وب‌سایت توییتر روز یکشنبه (۳۱ اردیبهشت) در پاکستان فیلتر شد. در این راستا «محمد یاسین» از مقامات مخبرارت پاکستان تاکید کرد: توییتر به علت خودداری از حذف توییتهای توهین‌آمیز نسبت به اسلام فیلتر شده است. بااین حال برخی وب‌سایت‌های محلی گزارش‌ش دادند که دولت پاکستان دسترسی به توییتر را بیش از نیم‌شعبه دوباره آزاد کرد؛ اگرچه یاسین از علت آن اظهار بی‌اطلاعی می‌کند. همچنین دویچه وله گزارش داد «گابریل استراتیک» سخنگوی توییتر، به وب‌سایت خبری آمریکایی هافینگتون پست گفت این شرکت هیچ توییتری را حذف نکرده و هیچ تغییر دیگری هم در توییتر پیش از رفع فیلترینگ سایت انجام نگرفته است. گفتنی است شش‌میلیون نفر در پاکستان اکانت توییتر دارند.

ارزیابی کارشناسان از درز اطلاعات کاربران

نهادهای نظارتی پاسخگو باشند

شرق: انتشار اطلاعات رمز کارت‌های عابریانک مشتریان بانک‌ها و انتشار خبر درز اطلاعات مسوولان هزاران سایت و پایگاه اینترنتی در کشور، نمونه‌هایی هستند که یک نوع نگرانی را نسبت به آینده این‌گونه فضاها دامن زده و طبعاً این پرسش را به‌وجود آورده که چه کسی در این زمینه پاسخگوست و مسوولیت دارد؟ به گزارش ایسنا، البته باید گفت دسترسی کاربران به اطلاعات مستلزم تحرک و فعالیت دو طرف عرضه و تقاضاست که در هر دو سو مسوولیت‌هایی متوجه نهادهای مرتبط و دولت است. در سمت عرضه تلاش‌های خوبی از سوی شورای عالی اطلاع‌رسانی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام شده است و البته قانون جرایم رایانه‌ای بخشی از حقوق کاربر را تامین می‌کند و تدوین شده تا در آینده احساس آرامش روانی برای کاربران ایجاد شود.. اما با رخداد اتفاقاتی مثل درز اطلاعات کاربران از روی سایت‌هایی که در نوعی دولتی محسوب می‌شوند، بروز حس ناامنی در فضای مجازی را شاهدیم و این سوال وجود دارد که چه کسی مسوول رسیدگی به این موضوع است و آیا هر بار هر فردی از درون چنین سازمان‌هایی با دسترسی به اطلاعات کاربران باعث ایجاد چنین جوی خواهد شد.

صراحت قانون در برخورد با انتشار اطلاعات

براساس آنچه در قانون آمده، بیان می‌شود هر کسی به‌طور غیرمجاز به داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای یا مخبراتی که به وسیله تدابیر امنیتی حفاظت شده است دسترسی یابد به حبس یا جزای نقدی از پنج‌میلیون ریال تا ۲۰ میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. فصل یکم از بخش یکم قانون جرایم رایانه‌ای کشور به جرایم علیه محرمانگی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخبراتی و دسترسی غیرمجاز اختصاص دارد. براساس ماده‌های فصل یکم، هر کس به‌طور غیرمجاز به داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای یا مخبراتی که به وسیله تدابیر امنیتی حفاظت شده است، دسترسی یابد به حبس از ۹۱ روز تا یک سال یا جزای نقدی از پنج‌میلیون ریال تا ۲۰میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. همچنین هرکسی به‌طور غیرمجاز محتوای در حال انتقال از تباطات غیر عمومی در سامانه‌های رایانه‌ای یا مخبراتی یا امواج الکترومغناطیسی یا نوری را شند کند، به حبس از شش ماه تا دو سال یا جزای نقدی از ۱۰ میلیون ریال تا ۴۰میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد. و هر کسپی به طور غیرمجاز نسبت به داده‌های سری در حال انتقال یا ذخیره‌شده در سامانه‌های رایانه‌ای یا

گذرگاه

سهامداران میلیارد «فیس‌بوک»

تولد فیس‌بوک بازی کرد. او حدود چهار درصد سهام به ارزش ۲/۶میلیارد دلار را عرضه می‌کند. Eduardo Saverin دواردو ساورین یکی از بنیان‌گذاران شرکت است. سهام وی حدود چهار میلیارد دلار تخمین زده می‌شود، هر چند گفته می‌شود وی مقدار دقیق سهام را نگفته است.

Microsoft در سال ۲۰۰۷، استیو بالمر می‌خواست مایکروسافت، فیس‌بوک را به مبلغ ۱۵میلیارد دلار بخرد، اما مارک زاکربرگ تمایلی به واگذاری کنترل فیس‌بوک به مایکروسافت نداشت. بنابراین مدیر مایکروسافت بهترین گزینه باقی‌مانده را انتخاب کرد: ۱/۶درصد سهام در ازای ۲۴۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری. این کار یکی از هوشمندترین حرکتهای مایکروسافت در دهه اخیر به شمار می‌رود. مایکروسافت حدود ۲۴۹میلیون دلار برای عرضه عمومی دارد و با احتساب ۳۸ دلار برای هر سهم ۹۹۷میلیون دلار باقی می‌گذارد.

Bono (and Elevation Partners) وی از سال ۲۰۰۹ در فیس‌بوک بوده و علاوه بر این جزو گروه سرمایه‌گذاران Elevation Partners نیز هست که ۱/۵ درصد سهام فیس‌بوک را در اختیار دارند. Elevation قصد دارد ۱۷۶میلیون دلار برای فروش بگذارد و ۱/۳ میلیارد را نگه دارد.

Sheryl Sandberg سندبرگ مهره کلیدی زاکربرگ محسوب می‌شود، که در سال ۲۰۰۸ توسط زاکربرگ از گوگل به فیس‌بوک آورده شد. وی اکنون مدیر اجرایی شرکت محسوب می‌شود. حقوق پایه او مقدار نه چندان زیاد ۳۰۰ هزار دلار است.

یوری میلنر سرمایه‌دار بزرگ روسی که در سال ۲۰۰۹ روی فیس‌بوک سرمایه‌گذاری کرد،وی در این عرضه عمومی سهام حدود ۱/۷میلیارد دلار سهم می‌فرشد و پنج‌میلیارد دلار را نگه می‌دارد. میلنر و شرکت سرمایه‌گذاری‌اش، دی‌اس‌تی گلوبال آکتون از سرمایه‌گذاری‌های روی Zynga و Groupm نیز سود فراوانی می‌برد.

Peter Thiel در سال ۲۰۰۴، هنوز مشخص نبود که فیس‌بوک قرار است دنیا را تکان دهد. امی اسپیس بزرگ‌ترین شبکه اجتماعی آن زمان بود، اما بی‌توجه به این مسایل پیتر تیبیل ۵۰۰ هزار دلار روی فیس‌بوک سرمایه‌گذاری کرد. وی اکنون ۶۴۰ میلیون دلار سهم برای فروش گذاشته است و ارزش باقی‌مانده سهامش نیز ۱/۱میلیارد دلار برآورد می‌شود. Sean Parker پارکر خودش را این‌گونه توصیف می‌کند: «لطفاً شان پارکر را کسی متفاوت از جاستین تیمبرلیک (بازگر نقش شان پلارک) در فیلم سوشیال نتورک بدانید.» وی یکی از بنیان‌گذاران نیستر است و نقش حیاتی‌ای در روزهای اولیه

آی‌تی

به ما نرسیده است. «محمدصالح مصباح» نیز در این‌باره بیان می‌کند در ارتباط با موضوع اخیر دو نکته را باید به خوبی مورد نظر قرار داد؛ اول آنکه این مسایل می‌تواند احساس ناامنی در میان مردم ایجاد کند. در حال حاضر احساس ناامنی بیشتر در جامعه و فضای دیجیتال ایجاد شده؛ ممکن است به صورت واقعی و عینی هیچ خطری هم وجود نداشته باشد و اتفاق ناگواری نیفتاده باشد، اما به هر حال اتفاق اخیر و موضوع لو رفتن رمز عابریانک‌ها که دو ماه قبل صورت گرفت، به خوبی نشان می‌دهد که از نظر امنیتی در فضای مجازی با خلأهایی متعددی مواجه هستیم و در این فضا اگر فردی قصد سوءاستفاده داشته باشد، راه‌های مختلفی برای او وجود دارد. عضو هیات موسسه انجمن وبلاگ‌نویسان مسلمان با بیان اینکه از نظر حقوقی هم خیلی مشخص نیست که در چنین مواردی چه مجازاتی در انتظار فرد خاطی قرار دارد، گفت: به هر حال این موضوع به نوعی خیانت در امانت محسوب می‌شود و ممکن است با آن بتوان از طریق بندهای قانون دسترسی به اطلاعات یا قانون جرایم رایانه‌ای برخورد شود. او ادامه می‌دهد: براساس قانون دسترسی را به اطلاعات حتی اطلاعات شخصی افراد از جمله نام، محل مسکونت و شماره تلفن همراه آنها جزو موارد ممنوعه محسوب می‌شوند و برای افشای آنها مجازاتی در نظر گرفته شده است. در هر حال قانون

بازیکنده

دنبال‌روشنایی

این بوده که بازیکنان به شخصیتی که با آن بازی می‌کنند، توجه زیادی داشته باشند. او یک شخصیت صامت نیست و دنیای مخصوصی برای خودش دارد که باید آن را کشف کرد. این بازی می‌خواهد دوباره حس سینمایی کلاسیک عنوان‌های پلتفرمی مانند Out of This World و Flashback را به همراه داشته باشد. موضوعی که نظر خیلی‌ها را به خودش جلب کرده، این است که تیم سازنده به چه صورت توانسته‌اند فضای Survival را در قالب این سبک گیم پلی قرار دهند. موضوعی که تاکنون در هیچ بازی دیگری در این سبک دیده نشده است. روبوی نیز درباره نحوه شکل‌گیری این کار صحبتی نکرد، اما تا این لحظه بازیکنان متوجه شده‌اند که باید در این بازی بسیار باهوش باشند تا بتوانند به وسیله قدرت شخصیت بازی، مراحل را پشت سر بگذارند. همچنین زامی‌های قرار گرفته در بازی نه کتب‌های Road Runner اثر کریم مک کارتی (Co-mac McCarthy) شباهت زیادی دارد تا بازی Left 4 Dead. آنها یک ماه قبل از اینکه کار ساخت این بازی را شروع کنند با زیست‌شناسان

مختلف هم وابسته نباشند، از منابع مختلفی الهام گرفته و الگوبرداری کرده‌اند. منابعی مانند First Blood (هنرپیشگی سیلوستر استالونه Sylvester Stallone) که در سال ۱۹۸۲ ساخته شد، یکی از آنها بود. اما یکی از قسمت‌های مهم این بازی حالت هنری آن است. در بازی Deadlight یک تعادل خاص میان نور و رنگ برقرار شده که فضایی مانند فیلم‌های دهه ۸۰ را در بازی به وجود آورده است. با در اختیار داشتن فضای کلی فیلم First Blood و شهر Washington آنها حالت بسیار خوبی را برای بازی به وجود آورده‌اند. در واقع تنها حالتی که می‌توانست بازی آنها را منحصر به فرد کند، همین بوده است. دنیای Deadlight به صورتی است که شخصیت رندال از فضاهای Paranoia فاصله بگیرد. دلستان بازی بازیکنان را به چیزی فراتر از مأموریت‌های مختلف در قالب یک فضای Survival می‌برد. بر اساس گفته‌های روبوی، Deadlight به بازیکنان اجازه می‌دهد که دنیای این بازی را کشف کنند، اما چیزی که همیشه تیم سازنده می‌خواسته

جایگاه شورای رقابت در تعیین تعرفه

■ با توجه به مواد قانون، یکی از مهم‌ترین وجه‌های شورای رقابت، هویت آن به عنوان یک مرجع رسیدگی‌کننده استثنایی است. شمس‌العرف تعریف مراجع استثنایی رسیدگی‌کننده بیان می‌کند: «مفهوم مراجع استثنایی در برابر مراجع عمومی، معرفِ مرجعی است که صلاحیت آنها منحصر به رسیدگی به امور یا محاکمه اشخاصی است که قانون‌گذار به صراحت مشخص کرده است.» بر اساس این تعریف و ماده ۶۲ قانون، از آنجا که این شورا تنها مرجع صالح برای تشخیص و رسیدگی به رویه‌های ضدرقابتی و تعدیل انحصارات است، یک مرجع رسیدگی‌کننده استثنایی قلمداد می‌شود. شورای رقابت علاوه بر ماهیت یادشده، ماهیت نظارتی نیز دارد. برای مثال تهیه و تدوین دستورالعمل برای اجتناب از ایجاد وضعیت انحصاری و شرایط نابرابر اقتصادی، در بازاریایی که احتمال بروز حالت انحصار در آنها می‌رود، از این کارکرد ناشی می‌شود (ماده ۵۸ –… این شورا وظایف و اختیارات زیر را نیز دارد: ۵– تصویب دستورالعمل تنظیم قیمت، مقدار و شرایط دسترسی به بازار کالاها و خدمات انحصاری در هر مورد با رعایت مقررات مربوط). در راستای توضیح ورود شورا به قیمت‌گذاری خدمات مخابراتی، اشاره به مواد ذیل از قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی بی‌فایده نیست: بند ۱۱ ماده ۶۱ این قانون چنین مقرر می‌دارد: «ماده ۸۶هرگاه شورا احراز کند که یک یا چند مورد از رویه‌های ضدرقابتی… توسط بنگاه‌ی اعمال شده است، می‌تواند، یک یا چند تصمیم زیر را بگیرد: … ۱– الزام بنگاه‌ها و شرکت‌ها به رعایت حداقل عرضه و دامنه قیمتی در شرایط انحصاری.» با توجه به این مقرر،ه باید دید انحصار از یک قانون‌گذار چیست؟ با توجه به بند ۲ از ماده ۶۲ که انحصار را «وضعیتی در بازار که سهم یک یا چند بنگاه… از عرضه و تقاضای بازار به میزانی باشد که قدرت تعیین قیمت یا مقدار را در بازار نداشته باشد، یا ورود بنگاه‌های جدید به بازار یا خروج از آن با محدودیت مواجه باشد» تعریف می‌کند، وضعیت فعلی ارایه خدمات مخابراتی را می‌توان تا حدی از مصداق این وضع دانست. به‌طور مثال، در ایران یک شرکت خدمات نسل سوم GSM را ارایه می‌کند و این وضعیت را نمی‌توان غیر از انحصار، چیز دیگری نامید، هرچند با توجه به اینکه بر اساس پروانه ارایه خدمات که میان این شرکت‌ها و وزارت ارتباطات امضا شده، ایشان مکلف به تبعیت از قیمت‌های تعیینی توسط دولت است، اما چه کسی بر عملکرد تعیین قیمت توسط دولت نظارت می‌کند؟ چه نهادی تضمین‌کننده مطابقت الگوی قیمت‌گذاری دولت با اصول رقابتی است؟ پاسخ قانون به این موضوع، شورای تعیین قیمت و حفظ فعالیت رقابت بازار مخابراتی، باید به این نکته نیز توجه داشت که آنچه شورای رقابت را صالح به ورود به عرضه قیمت‌گذاری در وضعیت انحصار می‌کند، یک قانون است، در حالی‌که سازمان تنظیم مقررات رادیویی اختیار خود را از یک اساسنامه مصوب دولت می‌گیرد و هیچ گاه تاب مقاومت در برابر قانون را ندارد و نمی‌تواند استثنایی بر عام بودن مفاد آن باشد. با توجه به آنچه یاد شد، به نظر می‌رسد چنانچه شورای رقابت خود را صالح به ورود به عرصه تعیین دامنه قیمت ارایه خدمات مخابراتی دیده باشد، با استناد به ماده ۶۲ سازمان و کمیسیون تنظیم مقررات رادیویی، صلاحیت قیمت‌گذاری را از دست می‌دهد. مسئله بعدی، بحث دخالت معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در این مناقشه است. هرچند گفته می‌شود شورای رقابت خواستار دخالت این معاونت برای فصل تضاد شده، با این حال موضع‌گیری‌های بعدی آن شورا، از قوت این گفته می‌کاهد. همان‌طور که توضیح داده شد، صلاحیت عام شورای رقابت، آن را از تابعیت دولت مجریه خارج می‌کند و معاونت حقوقی آن قوه صالح به ورود در موضوع اختلاف نیست، چرا که اختلاف میان نهادی نظارتی و نهادی دولتی رخ داده است و چون شورای رقابت، در مواردی ناظر بر عملکرد قوه مجریه است، بنابراین حل اختلاف در صلاحیت، در شأن معاونت آن قوه نیست.

نتیجه

با توجه به مطالب ارایه‌شده باید گفت درخصوص اختلاف در تعیین تعرفه قیمت‌های ارایه خدمات مخابراتی، کمیسیون تنظیم مقررات رادیویی صالح به تعیین تعرفه‌های مخابراتی نیست و در اینجا این شورای رقابت است که حق صدور دستورالعمل‌ای را برای تعیین دامنه قیمتی را داراست. از این رو، چنانچه از نظر شورای رقابت، شرایط غیررقابتی در بازار خدمات مخابراتی حاکم باشد، کمیسیون تنظیم مقررات، صلاحیت خود را در مورد یادشده از دست می‌دهد. همچنین با توجه به ماهیت فراقوهای شورای رقابت، یکی از معاونت‌های دولت – در مفهوم مضیق – صالح به ورود به اختلاف موجود را نداشته و نمی‌تواند زیرمجموعه خود را در این تقلیل، ترجیح داده و صلاحیت آن را شناسایی کند و دولت در چنین مواقعی نظر شورای رقابت را به عنوان تنها مرجع صالح درخصوص بحث‌های انحصاری، باید پذیرا باشد.